

TEMA 5 SCENARIO

Scenario Alex 4 år

Alex leker tillsammans med tre andra barn i samma ålder på förskolans utegård. De har rört sig över stora delar av gården. Plötsligt upptäcker en av pedagogerna att Alex gråter. Hen blöder kraftigt från ögonbrynet. Pedagogen tar in Alex i huset, lugnar och tvättar av såret. Det blöder ordentligt till en början men blödningen upphör efter en stund. Pedagogen bedömer tillsammans med flera kollegor att såret inte behöver sys. Pedagogen som tagit hand om Alex frågar vad som har hänt. Hen vill inte berätta vad som hänt mer än att hen blev slagen med en kratta. Barnen som var tillsammans med Alex vill inte heller berätta för pedagogerna. Alla tre är tysta och upplevs som lite rädda.

Förskolepersonalen bedömer att Alex omsorgspersoner måste kontaktas för att berätta om situationen. En pedagog ringer till mamman som direkt lämnar arbetet för att komma till förskolan. Hon är upprörd, hämtar Alex och hens saker och lämnar därefter förskolan.

Nästa morgon när Alex lämnas på förskolan vill mamman ha ett möte med de pedagoger som på olika sätt varit involverade i situationen. Hon är mycket upprörd över vad som har hänt. Pedagogerna berättar att de fått veta att alla som varit tillsammans med Alex på gården varit inblandade. Men att det är Lo som slagit Alex med krattan. De två andra barnen har också berättat att de är lite rädda för Lo.

Mamman kräver att något måste göras och att situationer av det här slaget måste få konsekvenser för Lo och de två andra barnen. Mamman vill även prata med omsorgspersonerna till samtliga barn.

Handledning för dig som utbildningsledare för scenario om Alex och Lo i tema 5.

Det här scenariot handlar om fyraåriga Alex som blir skadad av ett annat barn på förskolan. Pedagogerna bedömer inte skadan som allvarlig, även om det till en början blöder mycket. Förskolepersonalen kontaktar Alex mamma som hämtar barnet. Mamma är upprörd. Dagen efter kräver mamman att situationen där Alex blev skadad ska utredas och att personalen vidtar åtgärder.

Kursdeltagarna ska reflektera över och diskutera scenariot utifrån tema 5 – När barn blir utsatta för våld, kränkningar och mobbning i förskolan.

Syfte och mål med scenariot

Syftet med scenariot är att deltagarna ska få

- inhämta kunskap om våld mot barn som utövas av andra barn
- reflektera och diskutera kring hur personalen hanterar situationen utifrån
 - o det skadade barnet
 - o de barn som utförde skadan
 - o omsorgspersonerna till det skadade barnet
 - o omsorgspersonerna till barnen som utförde skadan
 - o om det behövs någon form av åtgärd och i så fall vilken
- dela med sig av och diskutera sina egna erfarenheter och kunskap om liknande situationer från förskolan.

Målet med scenariot är att ge deltagarna ökad kunskap och kompetens om

- våld i barngrupper: när övergår bråk och konflikter mellan barn till mobbning och våldshandlingar?
- hantering av situationer där ett barn har utövat våld mot ett annat barn
 - o när det händer
 - o efter händelsen (behöver någon form av utredning eller åtgärder sättas in?)
- bemötande av ett barns omsorgspersoner där
 - o barnet har utsatts av våld
 - o barnet har utsatt ett annat barn för våld.

Så här kan du leda diskussionen om scenariot

Förberedelser

Det finns flera sätt att arbeta med scenariot om Alex och Lo och deras omsorgspersoner. Förbered dig genom att läsa nedanstående förslag. Välj ut de frågor som du tycker är mest intressanta och viktiga för dina deltagare, och som blir lagom för den tid som

ni har till förfogande. Fundera på om du ska dela upp deltagarna i mindre grupper och hur dessa i så fall ska se ut. Tänk också efter om du tror att det är viktigt att smågrupperna återkopplar gemensamt efter diskussionen och planera hur lång tid varje moment får ta.

Introducera uppgiften och välj diskussionsupplägg

Börja med att gemensamt läsa berättelsen om Alex och Lo alternativt dela ut den på papper där var och en får läsa. Du kan sedan välja mellan att be gruppen fritt reflektera över scenariot eller ge dem specifika frågor att diskutera. Du hittar olika förslag på frågor under nästa rubrik.

Olika frågeställningar att diskutera:

Förslag 1

Be gruppen fritt reflektera över och diskutera scenariot och hur de förstår och tolkar händelsen med Alex och Lo.

Förslag 2

Förslag två handlar om våld och mobbning på förskolan där barn på olika sätt är delaktiga och inblandade.

Be deltagarna att diskutera frågor som rör situationen på gårdsplanen utifrån deras syn på vad våld är. Förslag på frågor kan vara:

- Är detta en våldshandling?
- Var går gränsen mellan bråk, konflikt, mobbning och en våldshandling?
- Om ni i arbetslaget har olika syn på vad som kan ses som mobbning och våld i barngruppen – hur kan ni lösa det? Behöver ni ha samsyn kring detta?

Förslag 3

Förslag tre handlar om pedagogers kunskap och kompetens om våld inom barngruppen.

Som pedagoger har ni stora kunskaper och erfarenheter om barns beteende, till exempel hur ni bemöter utåtagerande barn och hur ni ska lösa konflikter i barngruppen. Är den kompetensen något som ni kan använda när det är barn som utsätter andra barn för våld och sexuella övergrepp eller handlingar? Eller kräver situationer med våld någon annan form av kompetens och färdighet?

Förslag 4

Temat handlar om hur ni som pedagoger bemöter och hanterar situationen med Alex

och Lo och de två andra barnen.

Förslag på frågor som ni kan diskutera:

- Hur skulle ni hantera situationen på gården efter att Alex blivit slagen? Det vill säga: hur bemöter, utreder och följer ni upp situationen?
- Hur tar ni reda på om det är en vanlig konflikt eller mobbning? Och hur agerar ni i de fall det handlar om mobbning?”
- Hur skulle ni bemöta Alex mamma som kräver att någon form av åtgärder sätts in?
- Behöver verksamheten sätta in några särskilda åtgärder?
- Vad kan det i så fall handla om för åtgärder?

Förslag 5

Förslag fem handlar om när barn utsätter andra barn för sexuella handlingar eller övergrepp.

Förslag på frågor som ni kan diskutera:

- Om situationen, i stället för en skada av en kratta, skulle handla om att ett barn utsätter ett annat barn för någon form av sexuell handling skulle ni agera på något annat sätt?
- Oavsett om svaret är nej eller ja: Hur tänker ni och varför?

Fånga upp deltagarnas diskussioner och led dem mot uppgiftens syfte och mål

Var tydlig med att diskussionerna ska handla om när barn utsätter andra barn för våld och mobbning på förskolan. Styr samtalen till att handla om var gränsen går mellan bråk och konflikter till att handla om våld och mobbning, och hur ni som pedagoger ska agera. Det kan vara bra att du, redan innan deltagarna börjar arbeta med scenariot, funderar på om det ska finnas möjlighet, som i förslag 5, att även diskutera frågor som rör sexuella övergrepp eller andra former av våld som barn kan utsätta andra barn för i förskolan.

Avsluta diskussionen

Avsluta gärna diskussionen med att göra en runda så att alla i gruppen kommer till tals. Du kan be var och en att lyfta en sak som de tar med sig från diskussionen om scenariot tillbaka till arbetet på förskolan.